

**ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ПЛЕНУМУ ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ
УКРАЇНИ**

**Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 05 лютого 2016 р. № 2
«Про судову практику застосування адміністративними судами окремих положень
Закону України від 8 липня 2011 року № 3674-VI «Про судовий збір» у редакції Закону
України від 22 травня 2015 року 484-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо сплати судового збору»**

[\(http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_2_2016-02-05/\)](http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_2_2016-02-05/)

Постановою Пленуму ВАСУ від 5 лютого 2016 р. №2 суддям адміністративних судів рекомендовано враховувати під час ухвалення рішень аналіз практики застосування окремих положень Закону «Про судовий збір» у редакції Закону України від 22 травня 2015 р.

Зокрема, основними висновками викладеними в зазначеній Постанові є :

1. Подання органу Державної фіскальної служби України, передбачене статтею 183³ КАС України, є об'єктом справляння судового збору.

2. Об'єкт справляння судового збору – це видача дубліката виконавчого листа як документа. Заява (подання) про видачу дубліката виконавчого листа не є об'єктом сплати судового збору.

3. У разі пред'явлення нового позову відповідно до частини третьої статті 277 КАС України, судовий збір повторно не сплачується.

4. За подання апеляційної чи касаційної скарги, заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України на судові рішення, ухвалені за результатом розгляду заяв, судовий збір за подання яких сплачено до 1 вересня 2015 року, рекомендується сплачувати судовий збір виходячи з суми, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, за ставкою, передбаченою редакцією Закону № 3674-VI, чинною на час звернення зі скаргою (заявою).

5. У справах про оскарження податкових повідомлень-рішень сплачується судовий збір за ставкою, передбаченою для майнового спору.

До позовних заяв немайнового характеру необхідно відносити вимоги, які не підлягають вартісній оцінці.

6. У разі якщо суб'єкт, який був звільнений від сплати судового збору на момент звернення до суду, оскаржує судові рішення шляхом подання апеляційної, касаційної скарги чи заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України на підставі чинного Закону, відповідно до положень якого він вже не має пільг, такий суб'єкт зобов'язаний оплатити судовий збір.

7. Платник судового збору для сплати цього збору може використовувати будь-який засіб платежу, у тому числі ресурс, розміщений на офіційному веб-порталі «Судова влада України».

8. Перевіряючи правильність сплати позивачем судового збору та визначаючи кількість вимог немайнового характеру, звернених до суду, необхідно враховувати, що вимога про визнання протиправними акта, дії чи бездіяльності як передумови для застосування інших способів захисту порушеного права (скасувати або визнати нечинним рішення чи окремі його положення, зобов'язати прийняти рішення, вчинити дії чи утриматися від їх вчинення тощо) як наслідків протиправності акта, дій чи бездіяльності є однією вимогою.

9. Відмова у відкритті касаційного провадження на підставі пункту 5 частини 5 статті 214 КАС України залишається винятком, і судовий збір у разі ухвалення такого рішення поверненню не підлягає.

10. При зверненні до суду із заявою про відстрочення або розстрочення сплати судового збору особа повинна додати до такої заяви належні документи на підтвердження факту відсутності відповідних коштів (бюджетних асигнувань) для сплати судового збору. Водночас відсутність таких доказів чи їх неналежність є підставою для відмови в задоволенні заяви про відстрочення або розстрочення сплати судового збору.

Обмежене фінансування бюджетної установи не є підставою для її звільнення від сплати судового збору, не є вказані аргументи і підставою для відстрочення його сплати.

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Постанова Верховного Суду України від 02 вересня 2015 року у справі № 6-813цс15
(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/50862668>)

! • Аналіз норм Закону України «Про виконавче провадження» і Тимчасового положення про порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 27 жовтня 1999 року № 68/5 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 2 листопада 1999 року за № 745/4038 (далі – Тимчасове положення), якими визначено загальний порядок реалізації нерухомого майна з прилюдних торгів, та норм Закону України «Про іпотеку», зокрема статей 33, 41-49, якими визначено спеціальний порядок реалізації з прилюдних торгів предмета іпотеки, в контексті колізії загальної та спеціальної норм дає підстави для висновку про таке.

Якщо прилюдні торги з продажу майна проводились на виконання судового рішення про стягнення кредитної заборгованості, а судові рішення про звернення стягнення на предмет іпотеки відсутні, то при вирішенні судом питання про наявність чи відсутність порушення встановлених законодавством правил проведення торгів норми Закону України «Про іпотеку» до спірних правовідносин не застосовуються.

! • Відповідно до пункту 3.11 Тимчасового положення спеціалізована організація з проведення прилюдних торгів письмово повідомляє державного виконавця, стягувача та боржника про дату, час, місце проведення прилюдних торгів, а також стартову ціну реалізації майна.

Під письмовим повідомленням слід розуміти не тільки направлення відповідних відомостей зазначеним особам у письмовому вигляді, а й отримання цими особами відомостей, які мають бути їм повідомлені.

Отже, за загальним змістом термін «повідомлення» включає в себе не тільки направлення відомостей, з якими особа має бути обізнаною, а й отримання цієї особою зазначених відомостей.

Постанова Верховного Суду України від 25 листопада 2015 року у справі № 6-1829цс15
(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/54005012>)

! • Поняття «спосіб і порядок» виконання судового рішення мають спеціальне значення, яке розраховане на виконавче провадження. Вони означають визначену рішенням суду послідовність і зміст вчинення виконавчих дій державним виконавцем. Спосіб виконання судового рішення - це спосіб реалізації та здійснення способу захисту, що встановленого статтею 16 ЦК України. Під зміною способу виконання рішення суду слід розуміти прийняття судом нових заходів для реалізації рішення в разі неможливості його виконання у спосіб, раніше встановлений.

Постанова Верховного Суду України від 23 грудня 2015 року у справі № 6-1093цс15
(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/54688895>)

! • Відповідно до пункту 2 частини 1 статті 41 КЗпП України: «Трудовий договір з ініціативи власника або уповноваженого ним органу може бути розірваний також у випадках винних дій працівника, який безпосередньо обслуговує грошові, товарні або культурні цінності, якщо ці дії дають підстави для втрати довіри до нього з боку власника або уповноваженого ним органу»

Правовий аналіз пункту 2 частини 1 статті 41 КЗпП України дає підстави для висновку про те, що ця норма матеріального права не передбачає наявності обвинувального вироку суду як обов'язкової умови для звільнення працівника за викладеною у ній підставою

Постанова Верховного Суду України від 13 січня 2016 року у справі № 6-2850цс15
(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/54688895>)

- ! У випадку оскарження сторонами виконавчого провадження рішень, дій чи бездіяльності державного виконавця щодо виконання рішення суду, ухваленого за правилами ЦПК України, прийнятого 18 березня 2004 року, розгляд таких скарг здійснюється за правилами цивільного судочинства судом, який видав виконавчий документ.

У разі оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного виконавця щодо виконання рішення суду, ухваленого за правилами ЦПК України 1963 року, а також у разі оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного виконавця особами, які не є учасниками виконавчого провадження така скарга підлягає розгляду відповідно до ст. 181 КАС України.

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ

Постанова Вищого адміністративного суду України від 02 лютого 2016 року по справі № К/800/40727/15

(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/55644465>)

- ! Істотні недоліки, такі як, відсутність підпису особи, яка їх підписала, або підписання від імені керівника іншою особою, не можуть вважатися належно оформленими та підписаними повноважними особами, нівелюють правове значення цих документів, відповідно не можуть посвідчувати факт придбання товарів та реальність господарської операції

Постанова Вищого адміністративного суду України від 03 лютого 2016 року по справі № К/800/23969/15

(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/55465524>)

- ! Суди повинні розглянути питання щодо протиправності відмови у прийнятті податкової декларації, незважаючи на те, в якій словесній формі сформульовані позовні вимоги позивача, якщо зі змісту таких вимог вбачається, що вони спрямовані на відновлення прав платника податків, порушених внаслідок такої відмови.

- ! Вимога про зобов'язання відобразити показники податкової декларації з податку на додану вартість в картці особового рахунку з податку на додану вартість повинна пред'являтися окремо і після визнання протиправною відмови у прийнятті декларації з податку на додану вартість, оскільки ця вимога є похідною та на стадії розгляду питання про визнання протиправною відмови у прийнятті декларації є передчасною.

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ АПЕЛЯЦІЙНИХ СУДІВ ЩОДО ПРАВОМІРНОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ТРАНСПОРТНОГО ПОДАТКУ У 2015 РОЦІ

Постанова Київського апеляційного адміністративного суду м. Києва від 12 січня 2016 року у справі № 826/18339/15

(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/55006032>)

- ! Приписи пп. 10.1.1 п. 10.1 та п. 10.2 ст. 10 Податкового кодексу України відносять до місцевих податків податок на майно в частині транспортного податку.

Згідно п. 12.3 ст. 12 ПК України сільські, селищні, міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

З наведеного вище вбачається, що безпосереднє встановлення місцевих податків, а отже і транспортного податку, віднесено Податковим кодексом до компетенції відповідних сільських, селищних, міських рад у межах їх повноважень.

Крім того, суд апеляційної інстанції вважає за необхідне зазначити, що зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року; при цьому опублікування рішення органу місцевого самоврядування про

встановлення транспортного податку, як місцевого податку, пізніше 15 липня року, є підставою для застосування відповідних норм оподаткування не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи" ухвалений 28.12.2014 року, тобто після 15.07.2014 року, а транспортний податок встановлено в місті Києві та затверджено відповідне Положення про транспортний податок рішенням Київської міської ради від 28.01.2015 року №58/923 "Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 23 червня 2011 року №242/5629", у зв'язку з чим колегія суддів приходить до висновку, що застосування контролюючим органом положень ПК України з урахуванням внесених Законом змін та рішення з метою оподаткування транспортним податком, може мати місце не раніше наступного бюджетного періоду, тобто не раніше 2016 року.

Постанова Київського апеляційного адміністративного суду м. Києва від 10 грудня 2015 року у справі № 810/4152/15

(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/54300859>)

- ! Доводи позивача про те, що зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року, судом першої інстанції правомірно не прийняті до уваги, оскільки законодавець не змінює вид податку, а запроваджує новий.

Правовий висновок Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду

Ухвала від 04 листопада 2015 року у справі № 804/8988/15

(<http://reyestr.court.gov.ua/Review/53201010>)

- ! Не забезпечивши своєчасне відображення в системі електронного адміністрування ПДВ заявлених позивачем 13.07.2015 року відомостей, відповідач порушив статтю 1 Протоколу 1 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка ратифікована Законом України "Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції", а саме право на мирне володіння своїм майном, що також є невід'ємним правом на повагу до своєї власності.

Мирне володіння означає, що порушення принципу, встановленому у першому реченні, може мати місце і за відсутності прямого або фізичного втручання у право власності. Так, наприклад, порушення може мати форму позбавлення можливості використати власність, ненадання дозволів, або інших форм перешкоджання реалізації права власності, що є наслідком застосування законодавства або заходів органів державної влади (рішення Європейського суду у справі *Wiggins v. United Kingdom* Appl. 7456/76 (1976).

Колегія суддів зазначає, що тимчасове затримання відображення показників фінансової звітності у відповідній системі фактично призвело до примусу платника податків здійснити на користь бюджету платіж в розмірі 95000 грн